

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა
საქართველოს სახელით

25 თებერვალი, 2019 წელი
სამტრედია

ქ.

შესავალი ნაწილი

სამტრედიის რაიონული სასამართლო
მოსამართლე - ნონა ზარქუა
სხდომის მდივანი - ნათია ძაძამია

მოსარჩელე - ქ----- ა-----ე;

წარმომადგენელი - ლ---ი თ-----ე-ა-----ი;

მოპასუხე - მ-----ა მ-----ი;

დავის საგანი - ალიმენტის დაკისრება, დამატებით ხარჯებში მონაწილეობის მიღება.

აღწერილობითი ნაწილი

1. სასარჩელო მოთხოვნა

1.1. მოპასუხე მ-----ა მ-----ისათვის არასრულწლოვანი შვილის - მ----- მ-----ის სასარგებლოდ ალიმენტის დაკისრება ყოველთვიურად 166 ლარის ოდენობით.

1.2. მოპასუხე მ-----ა მ-----ისათვის არასრულწლოვანი შვილის - ლ---ა მ-----ის სასარგებლოდ ალიმენტის დაკისრება ყოველთვიურად 166 ლარის ოდენობით.

1.3. მოპასუხე მ-----ა მ-----ისათვის არასრულწლოვანი შვილის - ა----- მ-----ის სასარგებლოდ ალიმენტის დაკისრება ყოველთვიურად 166 ლარის ოდენობით.

1.4 . მოპასუხე მ-----ა მ-----ისათვის არასრულწლოვანი შვილის - ა----- მ-----

---ის სასარგებლოდ ყოველწლიურად დამატებითი ხარჯის 400 ლარის დაკისრება.

მოსარჩელის განმარტებით, 2--- წლის 24 ს-----დან ქორწინებაში იმყოფება მ-----ა მ-----თან, თანაცხოვრების პერიოდში შეეძინათ სამი შვილი 2--- წლის 03 ა-----ს დაბადებული მ----- მ-----ი, 2--- წლის 07 ო-----ს დაბადებული ლ---ა მ-----ი, 2--- წლის 16 ს-----ს დაბადებული ა----- მ-----ი. თანაცხოვრების პერიოდში მ-----ა მ-----თან ხშირად ჰქონდა კონფლიქტი, რის გამოც რამდენიმე წელია ერთად აღარ ცხოვრობენ, მოსარჩელე შვილებთან ერთად ცხოვრობს მშობლების სახლში. მოპასუხე არანაირ დახმარებას და მზრუნველობას არ იჩენს შვილების რჩენა აღზრდაზე, არ ეხმარება მატერიალურად. მოსარჩელე დასაქმებულია და მისი ყოველთვიური შემოსავალი წარმოადგენს 150 ლარს. მას მატერიალურად ეხმარებიან მშობლები. ა----- მ-----ი დაავადებულია ქრონიკული ბრონხიტით და ყოველწლიურად საჭიროებს დასვენებას სამკურნალო კურორტზე.

2. მოპასუხის პოზიცია

მოპასუხე მ-----ა მ-----მა შესაგებლით სარჩელი ცნო ნაწილობრივ. განმარტა, რომ ამჟამად არის უმუშევარი, არ გააჩნია არანაირი შემოსავალი, აქვს შეუსრულებელი საბანკო ვალდებულებები, ცხოვრობს ნათესავების კმაყოფაზე. აცნობიერებს თავის როგორც მშობლის პასუხისმგებლობას არასრულწლოვანი შვილების წინაშე და ვალდებულებას, არჩინოს ისინი სრულწლოვანების მიღწევამდე, შექმნილი რთული სოციალური მდგომარეობიდან გამომდინარე, არასრულწლოვანი შვილების სასარგებლოდ შეუძლია გადაიხადოს თითოეული ბავშვისათვის ალიმენტი 50 ლარის ოდენობით.

3. ფაქტობრივი გარემოებები

3.1. უდავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.1.1. მოსარჩელე ქ----- ა-----ე და მოპასუხე მ-----ა მ-----ი 2--- წლის 24 ს-----დან იმყოფებიან ქორწინებაში.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- ქორწინების მოწმობა (ს.ფ 14).

3.1.2. მოსარჩელე ქ----- ა-----ეს და მოპასუხე მ-----ა მ-----ს თანაცხოვრების პერიოდში შეეძინათ სამი შვილი - 2--- წლის 03 ა-----ს დაბადებული მ----- მ-----ი, 2--- წლის 07 ო-----ს დაბადებული ლ---ა მ-----ი, 2--- წლის 16 ს-----ს დაბადებული ა----- მ-----ი.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- დაბადების მოწმობები (ს.ფ. 16-17).

3.1.3. მხარეები ერთ ოჯახად აღარ ცხოვრობენ და აღარ ეწევიან საერთო საოჯახო მეურნეობას. არასრულწლოვანი შვილები ცხოვრობენ დედასთან ერთად, ქ----- ა-----ის მშობლების სახლში.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (2019 წლის 19 თებერვლის სასამართლოს სხდომის ოქმი).

3.1.4. მოსარჩელე ქ----- ა-----ე დასაქმებულია და მისი ყოველთვიური შემოსავალი შეადგენს 150 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- 2018 წლის 01 ა-----ს შრომითი ხელშეკრულება (ს.ფ 24-26)

3.1.5. მოსარჩელე ქ----- ა-----ის და მოპასუხე მ-----ა მ-----ის კმაყოფაზე გარდა არასრულწლოვანი შვილებისა სხვა პირები არ იმყოფებიან.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (2019 წლის 19 თებერვლის სასამართლოს სხდომის ოქმი).

3.1.5. არასრულწლოვანი ა----- მ-----ი დაავადებულია ქრონიკული ბრონქიტით და ყოველწლიურად საჭიროებს სამკურნალო კურორტზე დასვენებას არანაკლებ 10 დღით.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (2019 წლის 19 თებერვლის სასამართლოს სხდომის ოქმი).

3.1.6. არასრულწლოვანი ა----- მ-----ისათვის სამკურნალო კურორტზე ცხოვრებისათვის გაწეული ხარჯი ყოველწლიურად შეადგენს 400 ლარს.

სასამართლო ეყრდნობა შემდეგ მტკიცებულებებს:

- მხარეთა ახსნა-განმარტება (2019 წლის 19 თებერვლის სასამართლოს სხდომის ოქმი).

3.2. დადგენილი სადავო ფაქტობრივი გარემოებები

3.2.2. მოპასუხე მ-----ა მ-----ი არ არის დასაქმებული, არ გააჩნია სტაბილური მატერიალური შემოსავალი.

მოსარჩელემ ვერ შეძლო ამ გარემოების უდავოდ დადასტურება

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-103-ე მუხლების მოთხოვნათა შესაბამისად. სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-4 და 102-ე მუხლების თანახმად, სამართალწარმოება მიმდინარეობს შეჯიბრებითობის საფუძველზე. მხარეები სარგებლობენ თანაბარი უფლებებითა და შესაძლებლობებით, დაასაბუთონ თავიანთი მოთხოვნები, უარყონ ან გააქარწყლონ მეორე მხარის მიერ წამოყენებული მოთხოვნები, მოსაზრებები თუ მტკიცებულებები. მხარეები თვითონ განსაზღვრავენ, თუ რომელი ფაქტები უნდა დაედოს საფუძვლად მათ მოთხოვნებს ან რომელი მტკიცებულებებით უნდა იქნეს დადასტურებული ეს ფაქტები. თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა (მესამე პირთა) ახსნა-განმარტებით, მოწმეთა ჩვენებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებით და ექსპერტთა დასკვნებით. საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

სასამართლო განმარტავს, რომ ერთ-ერთი მხარის ახსნა-განმარტება, თუ მას არ ეთანხმება მოწინააღმდეგე მხარე, მხოლოდ იმ შემთხვევაში შეიძლება ჩაითვალოს სადავო სამართლებრივი ურთიერთობის არსებობისა თუ საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივ გარემოებათა დამადასტურებელ მტკიცებულებად, თუ იგი დასტურდება საქმეში არსებული სხვა მტკიცებულებების ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური განხილვის შედეგად. წინააღმდეგ შემთხვევაში მხარის მიერ მიცემული ნებისმიერი ახსნა-განმარტება სადავო ურთიერთობის ან საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ფაქტობრივ გარემოებათა დამადასტურებელ უტყუარ მტკიცებულებად უნდა მიგვეჩნია, რაც ეწინააღმდეგება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლით დადგენილ პრინციპებს.

განსახილველ შემთხვევაში მოსარჩელე მხარე იმ გარემოების დასადასტურებლად, რომ მოპასუხეს გააჩნია ყოველთვიური შემოსავალი შემოიფარგლა სასამართლო სხდომაზე მიცემული ახსნა განმარტებით, რაც უარყო მოპასუხე მხარემ და განმარტა, რომ არ არის დასაქმებული, ცხოვრობს ნათესავის ოჯახში და იმყოფება სხვის კმაყოფაზე.

3.2.3. სასამართლოს მიერ ვერ იქნა დადგენილი ფაქტობრივი გარემოება იმის შესახებ, რომ მ-----ა მ-----ს ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო აკრძალული აქვს ფიზიკური შრომა. საქმეში არ არის წარმოდგენილი შესაბამისი სამედიცინო დაწესებულების მიერ გაცემული ცნობა (დასკვნა), რომელიც დაადასტურებდა მ-----ა მ-----ის შრომისუუნარობას.

სასამართლო სრულად ვერ გაიზიარებს მხარეთა მოსაზრებებს ალიმენტის

და დამატებითი ხარჯის ოდენობის განსაზღვრასთან დაკავშირებით, ვინაიდან აღნიშნული ეწინააღმდეგება როგორც მხარეთა მატერიალურ მდგომარეობას, ისე არასრულწლოვანი ბავშვების რჩენა-აღზრდის ინტერესებს.

სამოტივაციო ნაწილი

4. შემაჯამებელი სასამართლო დასკვნა

სასამართლოს მიაჩნია, რომ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე, შვილის ნორმალური რჩენა-აღზრდისთვის აუცილებელ მოთხოვნათა ფარგლებში, ამასთან, მხარეთა რეალური მატერიალური და ოჯახური მდგომარეობის გათვალისწინებით, სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ.

5. კანონები, რომლებითაც სასამართლომ იხელმძღვანელა

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი;
“ბავშვის უფლებათა შესახებ” კონვენცია.

6. სამართლებრივი შეფასება

საქმეში მითითებული ფაქტობრივი გარემოებებიდან გამომდინარე სასამართლო ყურადღებას გაამახვილებს მხოლოდ იმ გარემოებებზე, რომლებიც მოცემული დავის გადასაწყვეტად სამართლებრივად მნიშვნელოვანია. ამასთან, ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენციის მე-6 მუხლის პირველი პარაგრაფი ავალდებულებს სასამართლოს, დაასაბუთოს თავისი გადაწყვეტილება, რაც არ უნდა იქნეს გაგებული თითოეულ არგუმენტზე დეტალური პასუხის გაცემად (იხ. *ჯლარკავა საქართველოს წინააღმდეგ*, №7932/03; *Van de Hurk v. Netherlands*, par.61, *Garcia Ruiz v. Spain* [GC] par.26; *Jahnke and Lenoble v France* (dec.); *Perez v France* [GC], par. 81); *Boldea v. Romania*, par. 30).

6.1. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის 1989 წლის 20 ნოემბრის “ბავშვის უფლებათა შესახებ” კონვენციის (საქართველოში ძალაშია 1994 წლის 21 აპრილიდან) პრეამბულაში აღიარებულია, რომ ბავშვის პიროვნების სრული და ჰარმონიული განვითარებისათვის აუცილებელია იგი იზრდებოდეს ოჯახურ გარემოში, ბედნიერების, სიყვარულის და ურთიერთგაგების ატმოსფეროში. ბავშვს, მისი ფიზიკური და გონებრივი მოუმწიფებლობის გამო ესაჭიროება სპეციალური დაცვა და ზრუნვა, შესატყვისი სამართლებრივი დაცვის ჩათვლით, როგორც დაბადებამდე, ისე დაბადების შემდეგ.

აღნიშნული კონვენციის მე-3 მუხლის თანახმად, მონაწილე სახელმწიფოები, ითვალისწინებენ რა ბავშვის მშობლის, ბავშვის მიმართ პასუხისმგებლობის მტკირთველი კანონიერი მეურვეებისა და სხვა პირების უფლებებსა და მოვალეობებს, ვალდებულებას იღებენ უზრუნველყონ ბავშვი ისეთი დაცვითა და მზრუნველობით, რომელიც აუცილებელია მისი კეთილდღეობისათვის და ამისათვის იღებენ ყველა საკანონმდებლო და ადმინისტრაციულ ზომას.

ამავე კონვენციის მე-18 მუხლის თანახმად, მონაწილე სახელმწიფოები ყველაფერს აკეთებენ, რათა უზრუნველყონ ბავშვის აღზრდასა და განვითარებაზე ორივე მშობლის საერთო და თანაბარი პასუხისმგებლობის პრინციპის აღიარება. მშობლებს ან შესაბამის შემთხვევებში კანონიერ მეურვეებს ეკისრებათ ძირითადი პასუხისმგებლობა ბავშვის აღზრდასა და განვითარებაზე, ბავშვის ყველაზე ჭეშმარიტი ინტერესები წარმოადგენს მათი ზრუნვის მთავარ საგანს.

6.4. “ბავშვის უფლებათა შესახებ” კონვენციის 27-ე მუხლის თანახმად, ყოველი ბავშვის უფლებაა უზრუნველყოფილი იყოს ცხოვრების ისეთი დონით, რომელიც აუცილებელია მისი ფიზიკური, გონებრივი, სულიერი, ზნეობრივი და სოციალური განვითარებისათვის. მშობლებს ან ბავშვის სხვა აღმზრდელებს ეკისრებათ ძირითადი პასუხისმგებლობა, თავიანთი უნარისა და ფინანსური შესაძლებლობების ფარგლებში უზრუნველყონ ბავშვის განვითარებისათვის საჭირო ცხოვრების პირობები.

კონვენციის ზემოხსენებული დანაწესი ადგენს მშობელთა ვალდებულებას, უზრუნველყონ თავიანთი შვილების მატერიალური კეთილდღეობა. აღნიშნული მიზნით მშობლები თანხმდებიან შვილის სარჩენად განკუთვნილი ალიმენტის ოდენობის შესახებ, თუმცა მითითებული შეთანხმების მიუღწევლობისას გადაწყვეტილებას ალიმენტის მოცულობის თაობაზე იღებს სასამართლო. კანონმდებელი არასრულწლოვანის რჩენა-აღზრდისათვის აუცილებელი ხარჯების ზღვრულ ოდენობას არ ითვალისწინებს და შესაძლებლობას აძლევს სასამართლოს, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, ალიმენტის მოცულობა დაადგინოს ისეთი გარემოებების ობიექტურად და სამართლიანად შეფასების შედეგად, როგორიცაა მშობლების რეალური ფინანსური შესაძლებლობები, სარჩენი ბავშვის ასაკი, ჯანმრთელობის მდგომარეობა, მისი საჭიროებანი, თითოეული მშობლის კმაყოფაზე მყოფ პირთა რიცხვი და სხვა.

ალიმენტის გადახდეკინება მიზნად ისახავს ბავშვის ინტერესების დაცვას, მისთვის არა მარტო არსებობისათვის აუცილებელი მინიმუმის უზრუნველყოფას, არამედ, თუ ეს შესაძლებელია, ცხოვრების იმ დონის შენარჩუნებასაც, რომელიც მას ექნებოდა მშობლების ნორმალური ურთიერთობის პირობებში.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1212-ე და 1213-ე მუხლების თანახმად, მშობლები მოვალენი არიან არჩინონ თავიანთი არასრულწლოვანი შვილები, აგრეთვე შრომისუუნარო შვილები, რომლებიც დახმარებას საჭიროებენ. არასრულწლოვანი ან სრულწლოვანი შრომისუუნარო შვილებისათვის გადასახდელი ალიმენტის ოდენობას განსაზღვრავენ მშობლები ურთიერთშეთანხმებით.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1197-ე მუხლის თანახმად შვილების მიმართ მშობლებს თანაბარი უფლება-მოვალეობები აქვთ. ბავშვს აქვს უფლება ცხოვრობდეს და იზრდებოდეს ოჯახში.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1198-ე მუხლის პირველი და მეორე ნაწილების შესაბამისად, მშობლები უფლებამოსილი და ვალდებული არიან, აღზარდონ თავიანთი შვილები, იზრუნონ მათი ფიზიკური, გონებრივი, სულიერი და სოციალური განვითარებისათვის, აღზარდონ ისინი საზოგადოების ღირსეულ წევრებად, მათი ინტერესების უპირატესი გათვალისწინებით. მშობლებს აქვთ ბავშვის რჩენის ვალდებულება.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1214-ე მუხლის თანახმად, თუ მშობლები ვერ შეთანხმდნენ ალიმენტის ოდენობაზე, მაშინ დავას გადაწყვეტს სასამართლო. ალიმენტის ოდენობას სასამართლო განსაზღვრავს გონივრული, სამართლიანი შეფასების საფუძველზე შვილის ნორმალური რჩენა-აღზრდისთვის აუცილებელ მოთხოვნათა ფარგლებში. ალიმენტის ოდენობის განსაზღვრისას სასამართლო მხედველობაში იღებს როგორც მშობლების, ისე შვილის რეალურ მატერიალურ მდგომარეობას. ამავე კოდექსის 1234-ე მუხლის პირველი ნაწილისა და მეორე ნაწილის პირველი წინადადების თანახმად, იმ პირს, რომელსაც აქვს ალიმენტის მოთხოვნის უფლება, კანონით დადგენილი წესით, ამ უფლების დაკარგვამდე ნებისმიერ დროს შეუძლია სასამართლოს საშუალებით მოითხოვოს ალიმენტის გადახდევენება, მიუხედავად ვადისა, რომელიც გასულია ალიმენტის მოთხოვნის უფლების წარმოშობის დროიდან. ალიმენტის გადახდის დაკისრება ხდება მხოლოდ მომავალი დროისათვის სასამართლოში სარჩელის აღძვრის მომენტიდან.

სასამართლო განმარტავს, რომ სამოქალაქო კანონმდებლობის შესაბამისად ალიმენტის დაკისრებისას მხედველობაში მიიღება ორივე მშობლის მატერიალურ მდგომარეობა, შემოსავლები, რომელსაც ალიმენტზე ვალდებული მხარეები იღებენ, ასევე ითვლისწინებს მათ კმაყოფაზე მყოფ პირთა კანონიერ ინტერესს. ალიმენტის ოდენობა განისაზღვრება გონივრული და სამართლიანი შეფასების საფუძველზე.

ამასთან, სასამართლო განმარტავს, რომ ალიმენტის გადახდევენება მიზნად ისახავს ბავშვის ინტერესების დაცვას, მისთვის არა მარტო არსებობისათვის აუცილებელი მინიმუმის უზრუნველყოფას, არამედ, თუ

ეს შესაძლებელია, ცხოვრების იმ დონის შენარჩუნებასაც, რომელიც მას ექნებოდა მშობლების ნორმალური ურთიერთობის პირობებში. სამოქალაქო კანონმდებლობის შესაბამისად, ალიმენტის დაკისრებისას მხედველობაში მიიღება ორივე მშობლის მატერიალურ მდგომარეობა, შემოსავლები, რომელსაც ალიმენტზე ვალდებული მხარეები იღებენ, ასევე ითვალისწინებს მათ კმაყოფაზე მყოფ პირთა კანონიერ ინტერესს. ალიმენტის ოდენობა განისაზღვრება გონივრული და სამართლიანი შეფასების საფუძველზე.

აღნიშნულ ნორმათა ანალიზის შედეგად, სასამართლოს მიაჩნია, რომ მშობელს, რომელთანაც შვილი არ იზრდება და რომელიც ყოველდღიურად ვერ მონაწილეობს ბავშვის აღზრდა-განვითარებაში, ალიმენტის სახით, უნდა დაეკისროს იმ ოდენობით თანხის გადახდა, რაც უზრუნველყოფს ბავშვის აღზრდა-განვითარებისთვის აუცილებელი ხარჯის მინიმუმს და ამავდროულად, მხედველობაში უნდა იქნეს მიღებული მშობლების (და შვილების) რეალური მატერიალური მდგომარეობა.

მოცემულ შემთხვევაში, მოპასუხე მ-----ა მ-----ი თავისი მატერიალური შემოსავლის გათვალისწინებით, თანახმაა არასრულწლოვანი შვილების სასარგებლოდ გადაიხადოს ალიმენტის სახით ყოველთვიურად თითოეულისათვის 50 ლარი. არასრულწლოვანის აღზრდა-განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნაში ორივე მშობელი თანაბრად უნდა იღებდეს მონაწილეობას. სასამართლოს მიაჩნია, რომ მშობლის საალიმენტო მოვალეობა უპირატესია სხვა ვალდებულებებთან შედარებით და შრომისუნარიანმა მშობელმა, თუნდაც მას არ უდასტურებოდეს ყოველთვიური ფიქსირებული შემოსავალი უნდა უზრუნველყოს არასრულწლოვანი შვილები რჩენა-აღზრდისათვის მინიმალური თანხით მაინც. ამასთან, მოპასუხის ფინანსური მდგომარეობა არ ამცირებს არასრულწლოვანის მოთხოვნილებებს. გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ არასრულწლოვანი ბავშვის აღზრდისათვის ასაკთან შესაბამისი საჭირო პირობები ზრდის ბავშვისათვის აუცილებელ ხარჯს. სასამართლო დამატებით აღნიშნავს, ალიმენტვალდებულის უმუშევრობა, თუ ეს არაა გამოწვეული ავადმყოფობით ან სხვა საპატიო მიზეზით, არ იძლევა იმის საფუძველს, რომ სასამართლომ უარი თქვას არასრულწლოვანის საარსებო მინიმუმით უზრუნველყოფაზე და არ დაავალდებულოს მშობელი, გადაიხადოს ალიმენტი. ამ შემთხვევაში გათვალისწინებული უნდა იქნეს მშობლის ზოგადი ფინანსური მდგომარეობა, მისი თვითდასაქმებისა და სხვადასხვა არარეგულარული სამუშაოდან შემოსავლის მიღების შესაძლებლობა და სხვა.

დადგენილია, რომ მხარეები ერთ ოჯახად აღარ ცხოვრობენ და აღარ ეწევიან საერთო საოჯახო მეურნეობას. მ-----ა მ-----ს ალიმენტის გადახდა

ეკისრება მცირეწლოვანი შვილების სასარგებლოდ, რომლებიც საცხოვრებლად მასთან არ იმყოფებიან. შესაბამისად, მ-----ა მ-----ის ვალდებულება შემოფარგლულია მხოლოდ დაკისრებული თანხის გადახდით. ამასთან გასათვალისწინებელია ის გარემოებაც, რომ მოპასუხეს, გარდა არასრულწლოვანი შვილებისა, სხვა პირის რჩენის ვალდებულება არ აკისრია. სასამართლო ითვალისწინებს, რომ არასრულწლოვანი ბავშვი ცხოვრობს დედის ქ----- ა-----ის რჩენა-კმაყოფაზე, რომლის ყოველთვიური შემოსავალი შეადგენს 150 ლარს.

საგულისხმოა ის გარემოებაც, რომ მოსარჩელეს არ წარმოუდგენია მტკიცებულება, რომელიც დაადასტურებდა ყოველთვიურად თითოეულ ბავშვზე 166-166 ლარის ოდენობის ხარჯის აუცილებლობას. სასამართლო იზიარებს მშობელთა მხრიდან ბავშვზე მაქსიმალური ზრუნვის დანაწესს, მაგრამ ეს უკანასკნელი უნდა განისაზღვროს მშობელთა მატერიალური შემოსავალ-გასავლებისა და არასრულწლოვანი ბავშვების მდგომარეობის გათვალისწინებით.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-3 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, მხარეებს შეუძლიათ საქმის წარმოება მორიგებით დაამთავრონ. მოსარჩელეს შეუძლია უარი თქვას სარჩელზე, ხოლო მოპასუხეს ცნოს სარჩელი. მოცემული ნორმა დისპოზიციურობის პრინციპს წარმოადგენს, რომელიც სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის ფუძემდებლური პრინციპია. მისი მნიშვნელობა იმაში მდგომარეობს, რომ იგი სრულ თავისუფლებას ანიჭებს მხარეებს, საკუთარი შეხედულებით განკარგონ მათი უფლებები. მოპასუხის მიერ სარჩელის ცნობა კი აღნიშნული პრინციპის ერთ-ერთი გამოვლინებაა, რომელიც პროცესის მონაწილის თავისუფალი ნების გამოვლინების შედეგია. ამავე კოდექსის 208-ე მუხლის მე-3 ნაწილის მიხედვით, თუ მოსამზადებელ სხდომაზე მოპასუხე ცნობს სარჩელს, მოსამართლე გამოიტანს გადაწყვეტილებას სარჩელის დაკმაყოფილების შესახებ.

მოცემულ შემთხვევაში სასამართლოს მოსამზადებელ სხდომაზე მოპასუხე მ-----ა მ-----მა მის მიერ წარმოდგენილ შესაგებელში სარჩელი ცნო ნაწილობრივ, კერძოდ ყოველთვიურად თითოეული ბავშვისათვის 50 ლარის გადახდის ნაწილში. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ქ----- ა-----ის სასარჩელო მოთხოვნა ამ ნაწილში უნდა დაკმაყოფილდეს.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 1215-ე მუხლის თანახმად, მშობელს, რომელიც ალიმენტს უხდის არასრულწლოვან შვილებს, შეიძლება დაეკისროს მონაწილეობა დამატებით ხარჯებში, რომლებიც გამოწვეულია განსაკუთრებული გარემოებებით (ბავშვის მძიმე ავადმყოფობით, დასახიჩრებით და სხვა).

დამატებითი ხარჯის სახით მოთხოვნილი თანხა ან უკვე გაღებული ხარჯის ანაზღაურებას უნდა ემსახურებოდეს, ან დადგენილი უნდა იყოს მისი აუცილებლობა კონკრეტული ოდენობით ასევე კონკრეტული მიზნებისათვის (მაგალითად, ექიმის მიერ დაგეგმილი ოპერაცია, ექიმის მიერ დანიშნული მკურნალობის კონკრეტული კურსი და სხვ.). ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით, უნდა შეფასდეს და დადგინდეს არასრულწლოვანის ჯანმრთელობის მდგომარეობის ან სხვა რაიმე განსაკუთრებული გარემოების გამო ბავშვის ინტერესებისათვის ხარჯის გაღების ფაქტი ან მომავალში აუცილებლობიდან გამომდინარე გასაწევი ხარჯების ოდენობა.

მოცემულ შემთხვევაში მოპასუხე მხარეს სადავოდ არ გაუხდია ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ არასრულწლოვანი ა----- მ-----ი დაავადებულია ქრონიკული ბრონქიტით და ყოველწლიურად საჭიროებს სამკურნალო კურორტზე ცხოვრებას გარკვეული დროით, რომლისთვისაც გაწეული ხარჯი ყოველწლიურად შეადგენს 400 ლარს.

სასამართლოს მიაჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში, დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების საფუძველზე მშობლებისა და შვილის მატერიალური მდგომარეობის გათვალისწინებით არასრულწლოვანი შვილების ნორმალური რჩენა-აღზრდისათვის აუცილებელ მოთხოვნათა ფარგლებში, ალიმენტის გონივრული და სამართლიანი ოდენობა იქნება თითოეული ბავშვისათვის 100-100 ლარის და დამატებითი ხარჯის სახით ყოველწლიურად 200 ლარის დაკისრება ა----- მ-----ისათვის, მდგომარეობის შეცვლამდე.

7. საპროცესო ხარჯები

7.1. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 38-ე მუხლის „ა“ ქვეპუნქტისა და 39-ე მუხლის პირველი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, სარჩელზე სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა შეადგენს დავის საგნის ღირებულების 3 პროცენტს, მაგრამ არანაკლებ 100 ლარისა.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 39-ე მუხლის პირველი ნაწილის „თ“ ქვეპუნქტის თანახმად, სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა არაქონებრივ დავაზე – 100 ლარს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 41-ე მუხლის პირველი ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად დავის საგნის ფასი ალიმენტის გადახდევის შესახებ სარჩელისა განისაზღვრება ერთი წლის განმავლობაში გადასახდელი თანხების ერთობლიობით.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 39-ე მუხლის მეორე

ნაწილის თანახმად მაგისტრაცი მოსამართლის განსჯად საქმეზე სახელმწიფო ბაჟის ოდენობა ყველა ინსტანციის სასამართლოში შეადგენს ამ მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილი ოდენობის ნახევარს.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, იმ მხარის მიერ გაღებული ხარჯების გადახდა, რომლის სასარგებლოდაც იქნა გამოტანილი გადაწყვეტილება, ეკისრება მეორე მხარეს, თუნდაც ეს მხარე განთავისუფლებული იყოს სახელმწიფო ბიუჯეტში სასამართლო ხარჯების გადახდისაგან. თუ სარჩელი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, მაშინ ამ მუხლში აღნიშნული თანხა მოსარჩელეს მიეკუთვნება სარჩელის იმ მოთხოვნის პროპორციულად, რომელიც სასამართლოს გადაწყვეტილებით იქნა დაკმაყოფილებული, ხოლო მოპასუხეს – სარჩელის მოთხოვნის იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელზედაც მოსარჩელეს უარი ეთქვა.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, სასამართლოს მიერ საქმის განხილვასთან დაკავშირებით გაწეული ხარჯები და სახელმწიფო ბაჟი, რომელთა გადახდისაგან გათავისუფლებული იყო მოსარჩელე გადახდება მოპასუხეს ბიუჯეტის შემოსავლის სასარგებლოდ, მოთხოვნათა იმ ნაწილის პროპორციულად, რომელიც დაკმაყოფილებულია.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 49-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ სასამართლოს მთავარ სხდომამდე მოსარჩელე უარს იტყვის სარჩელზე, მოპასუხე ცნობს სარჩელს ან მხარეები მორიგდებიან, მხარეები მთლიანად თავისუფლდებიან სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან.

მოცემულ შემთხვევაში მოპასუხემ სარჩელი ცნო ნაწილობრივ თითოეული ბავშვისათვის ყოველთვიურად 50 ლარის გადახდის ნაწილში, მოსარჩელე გათავისუფლებულია სახ.ბაჟის გადახდისაგან. შესაბამისად, მ-----ა მ-----ს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ უნდა გადახდეს სახელმწიფო ბაჟი 50 ლარის ოდენობით.

8. უზრუნველყოფის ღონისძიებასთან დაკავშირებული საკითხები

სარჩელის უზრუნველყოფის ღონისძიება გამოყენებული არ არის.

სარეზოლუციო ნაწილი

სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის მე-8, 41-ე, 53-ე, 55-ე, 243-ე, 244-ე, 249-ე, 369-ე მუხლებით და

გადაწყვიტა

1. ქ----- ა-----ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ:

1.1. მოპასუხე მ-----ა მ-----ს არასრულწლოვანი შვილის – 2--- წლის 03 ა-----ს დაბადებული მ----- მ-----ის რჩენა – აღზრდისათვის დაეკისროს ყოველთვიურად ალიმენტი 100 (ასი) ლარის ოდენობით სარჩელის შემოტანიდან 2019 წლის 08 იანვრიდან ბავშვის სრულწლოვანებამდე.

1.2. მოპასუხე მ-----ა მ-----ს არასრულწლოვანი შვილის – 2--- წლის 07 ო-----ს დაბადებული ლ---ა მ-----ის რჩენა – აღზრდისათვის დაეკისროს ყოველთვიურად ალიმენტი 100 (ასი) ლარის ოდენობით სარჩელის შემოტანიდან 2019 წლის 08 იანვრიდან ბავშვის სრულწლოვანებამდე.

1.3. მოპასუხე მ-----ა მ-----ს არასრულწლოვანი შვილის – 2--- წლის 16 ს-----ს დაბადებული ა----- მ-----ის რჩენა – აღზრდისათვის დაეკისროს ყოველთვიურად ალიმენტი 100 (ასი) ლარის ოდენობით სარჩელის შემოტანიდან 2018 წლის 28 ს-----დან ბავშვის სრულწლოვანებამდე.

1.4. მოპასუხე მ-----ა მ-----ს დაეკისროს არასრულწლოვანი შვილის ა----- მ-----ის სასარგებლოდ დამატებითი ხარჯის 200 ლარის გადახდა ყოველწლიურად, მდგომარეობის შეცვლამდე.

2. მოპასუხე მ-----ა მ-----ს სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისროს სახელმწიფო ბაჟის 50 ლარის გადახდა.

3. გადაწყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოში დასაბუთებული გადაწყვეტილების ჩაბარებიდან 14 დღის ვადაში, სარეზოლუციო ნაწილის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული წესების დაცვით სამტრედიის რაიონული სასამართლოს მეშვეობით.

4. გადაწყვეტილების გასაჩივრების მსურველი მხარე, თუ ის ესწრება გადაწყვეტილების გამოცხადებას ან მისთვის ცნობილია გადაწყვეტილების გამოცხადების თარიღი, ვალდებულია გადაწყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილის გამოცხადებიდან არა უადრეს 20 და არა უგვიანეს 30 დღისა, გამოცხადდეს სამტრედიის რაიონულ სასამართლოში და ჩაიბაროს გადაწყვეტილების ასლი. წინააღმდეგ შემთხვევაში გასაჩივრების ვადის ათვლა დაიწყება გადაწყვეტილების გამოცხადებიდან 30-ე დღეს. ამ ვადის გაგრძელება და აღდგენა დაუშვებელია.

მოსამართლე

ნონა ზარქუა

